GEMEENTE BEUNINGEN

Raadsvoorstel

Onderwerp : Zienswijze Jaarrekening 2023 en begroting 2025 GR ODRN
Zaaknummer : 503028
Behandelaar : Mariëtte van Oers
Status : Openbaar

Besluit om

1. Kennis te nemen van de conceptjaarrekening 2023
2. Kennis te nemen van de ontwerpbegroting 2025
3. De brief aan het DB van de GR ODRN over de voorlopige zienswijze op de conceptjaarrekening 2023 en ontwerpbegroting 2025 vast te stellen.

Inleiding

De gemeente Beuningen is deelnemer van de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Regio Nijmegen (GR ODRN). Dit regionale samenwerkingsverband verzorgt sinds 1 april 2013 de milieutaken voor 6 deelnemende gemeenten en de provincie Gelderland. Sinds 2017 heeft gemeente Beuningen ook de taken op het gebied van Bouwen, Reclame, Inrit, Kap en Sloop (BRIKS) overgedragen aan ODRN. Daarnaast heeft provincie Gelderland de vergunningverlening van alle complexe provinciale bedrijven bij ODRN belegd. Ook voert ODRN sinds 1 januari 2018 voor provincie Overijssel de Brzo-taken uit (bedrijven met bijzonder risico).
Aan de deelnemende gemeenten heeft het Dagelijks Bestuur (DB) van GR ODRN de concept jaarrekening 2023 en de ontwerpbegroting 2025 aangeboden. Het DB verzoekt de gemeenteraden om een zienswijze te geven en deze voor 28 juni 2024 kenbaar te maken.

<u>Reorganisatie</u>

In 2024 bereidt ODRN een reorganisatie voor die in 2025 wordt ingevoerd. Met de reorganisatie is ODRN klaar voor de toekomst en wordt een kennisorganisatie die met haar expertise het werk en de wensen van de deelnemers tot uitvoer brengt. Ze zorgen er bijvoorbeeld voor dat relatiemanagement en innovatie in de organisatiestructuur worden geborgd. Tevens bedden ze de BRIKS-taken opnieuw in na het ontvlechten van de taken van de gemeente Nijmegen. Dit heeft een grote impact op het werkpakket en de robuustheid waarmee ODRN de BRIKS-taken kunnen uitvoeren. De insteek is dat op de onderdelen waar ze onvoldoende robuust op zijn of zouden worden, ze de samenwerking met partners aangaan. De reorganisatie wordt binnen de huidige budgettaire kaders uitgevoerd.

<u>Plan van aanpak Robuustheid</u>

Vanuit het Interbestuurlijk programma Versterking VTH-stelsel (IBP VTH) zijn zes robuustheidscriteria vastgesteld. ODRN heeft op deze criteria gerapporteerd. Een plan van aanpak is aangeleverd bij het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (I&W) waarin is aangeven hoe ODRN vóór april 2026 gaat voldoen aan deze robuustheidscriteria. Dit betekent dat in de begroting aanpassingen zijn opgenomen voor bijvoorbeeld het opleidingsbudget. Verder gaat het plan van aanpak over het voldoen aan de kwaliteitscriteria. Hierin bereidt ODRN zich voor op de nieuwe kwaliteitscriteria, versie 3.0, die eind 2024 worden vastgesteld. Eén van de mogelijkheden is ook om vanuit een breed perspectief naar mogelijkheden te kijken om de organisatie te versterken. ODRN schrijft in haar jaarverslag 2023 dat toenadering zoeken tot een andere dienst, een logische en misschien wel noodzakelijke stap is. Een fusie met een andere dienst heeft een positieve invloed op de omzet. Bovendien maakt een samenwerking het ook makkelijker om elk deskundigheidsgebied met voldoende personeel te bemensen.

In 2023 hebben de directeuren van de ODRA en ODRN de intentie uitgesproken om een diepgaandere samenwerking te onderzoeken. In 2023 is er een due diligence-onderzoek uitgevoerd. De bevindingen zijn met de verschillende stakeholders (waaronder de bestuurders van ODRA) besproken. Verdere acties zijn afhankelijk van besluit door bestuurders. In 2024 komt hier een vervolg op.

Visitatie
Binnen het IBP VTH worden alle omgevingsdiensten gevisiteerd om continu te leren en verbeteren. In april 2024 vindt de visitatie bij ODRN plaats. In 2025 wil ODRN de aanbevelingen van deze visitatie én de Rode Draden-rapportage over alle visitaties vertalen naar verbeterpunten in een Kwaliteitsprogramma. Het Kwaliteitsprogramma richt zich ook op beheer en borging van de kwaliteit.

Beoogd effect
Door het jaarlijks beoordelen van de begroting en de jaarrekening van de GR ODRN houdt onze gemeente zicht op de stand van zaken bij deze gemeenschappelijke regeling. Met het voorleggen van onze zienswijzebrief verzoeken wij het algemeen bestuur van de GR ODRN om rekening te houden met onze zienswijze bij de vaststelling van de jaarstukken en de begroting.

Argumenten

1.1 De Adviesfunctie Gemeenschappelijke Regelingen (AGR) en de accountant geven een positief advies over de jaarrekening 2023.

De AGR adviseert de deelnemende gemeenten om in te stemmen met de jaarrekening 2023 en het positieve rekeningresultaat van € 99.318 toe te voegen aan de algemene reserve. Dit is lager dan ODRN in de laatste tussenrapportage heeft voorspeld. Vooral tegenvallers door een toevoeging aan de voorziening voor verlofsparen en hogere inhuurlasten hebben effect gehad op het financiële resultaat. Dat ODRN een negatief resultaat heeft ten opzichte van de raming, betekent niet dat de organisatie niet in control is.

We constateren wel dat de ODRN alle zeilen bij heeft moeten zetten om de werkplannen volledig uit te voeren. Helaas zijn ze daarin uiteindelijk enigszins achtergebleven. Samen met haar opdrachtgevers is steeds gezocht naar de meest doeltreffende inzet van de schaarse menskracht. Zie hiervoor ook kanttekening 1.1.

De accountant is van plan een goedkeurende controleverklaring af te geven, bestaande uit een goedkeurend oordeel ten aanzien van getrouwheid van de jaarrekening en de rechtmatigheids-verantwoording zoals deze door het DB is afgegeven.

2.1 De AGR geeft een positief advies over de begrotingswijziging 2024.

De begrotingswijziging 2024 houdt in dat zowel de baten en lasten in 2024 met € 2,7 miljoen worden opgehoogd.

De voornaamste mutaties over het jaar 2024 betreffen:

- de bijstelling van de werkplannen 2024 met € 1.964.000. Daarvan is € 800.000,- benodigd voor de meerkosten als gevolg van het uitstel van de WKB voor verbouwingen gevolgklasse 1. Daarnaast nemen de werkplannen van een aantal deelnemers in 2024 toe vanwege extra opdrachten;
- de projectkosten ontvlechting BRIKS met € 456.000. De onderhandelingen hierover lopen nog met de gemeente Nijmegen.

2.2 De AGR geeft een positief advies over de Begroting 2025 en de meerjarenbegroting 2026-2028.

De BRN-norm voor 2025 is 6,54%. ODRN heeft een afwijkende indexering (in verband met een afwijkende verhouding personeel/materieel). De indexering is bepaald op 4,77% van de gemeentelijke bijdragen. Deze indexering leidt tot een ophoging van de begroting met structureel € 1,1 miljoen.

Verder begroot ODRN een surplus op het uurtarief van € 2,50.

- Het ministerie van I&W vraagt omgevingsdiensten, naar aanleiding van de bevindingen van de commissie van Aartsen, de robuustheid te vergroten. Eén van de robuustheidscriteria betreft het opleidingsbudget. Om robuust te zijn, dient ODRN 3% (nu 2%) van de loonsom als opleidingsbudget te reserveren. Dat kost 0,50 per uur extra.
- Het gemiddelde ziekteverzuim schommelde afgelopen jaren rond de 7%. We zien na de corona jaren geen verbetering van het percentage. Vasthouden aan een doelstelling van 5% is niet reëel. ODRN houdt wel vast aan de ambitie om het verzuim te verlagen (het is nu zo'n 7%) en acht een percentage van 6% realistisch. Dat betekent een verlaging van de productiviteit met 1% en een ophoging op het uurtarief van € 1,50.
- ODRN voorziet meer inhuur dan genormeerd. De meerkosten hiervan ramen we op € 0,50 per uur.

Deze aanvulling op het uurtarief zorgt voor een ophoging met jaarlijks € 5,2 ton en komt voor rekening van de deelnemende gemeenten.

In het tweede deel van de begrotingswijziging wordt er - als gevolg van de afbouw van de Piofah-overeenkomst met de gemeente Nijmegen - voorgesteld vanaf 2024 de begroting anders te categoriseren. De informatiewaarde van de begroting wordt hiermee verhoogd. Het is een budgettair neutrale actie. Om deze redenen adviseert de AGR in te stemmen met deze begrotingswijziging.

3.1 De gemeenteraad heeft het recht om een zienswijze te geven.

Het recht om een zienswijze te geven is geregeld in de Wet gemeenschappelijke regelingen. In lijn met bovenstaande besluiten zijn onze zienswijzen verwoord in bijgevoegde voorlopige zienswijzebrief. Hiermee wordt het dagelijks bestuur van de GR ODRN geïnformeerd over de zienswijze van de gemeente Beuningen ten aanzien van de conceptjaarrekening 2023, de ontwerpbegroting 2025 en de meerjarenraming 2026-2028.

3.2 Het Advies van de AGR is opgenomen in de zienswijze.

De AGR adviseert gemeenten om:

- in te stemmen met de jaarrekening 2023 en met de resultaatbestemming;
- in te stemmen met de begrotingswijziging 2024 en de begroting 2025;
- de meerjarenraming 2026 - 2028 voor kennisgeving aan te nemen.

Dit advies is overgenomen in de voorliggende zienswijze, waarbij tevens nader is ingegaan op de aanvullende adviezen van de AGR.

3.3 Door in de zienswijzebrief de nijpende financiële situatie in onze gemeente te noemen, maken we de GR ODRN tijdig deelgenoot van onze financiële uitdaging.

In alle zienswijzebrieven van de deelnemende GR-en nemen we dezelfde passage op over de financiële ontwikkelingen. Hierdoor nemen we de GR-en mee in de context waarin we als gemeente opereren en geven we concrete handreikingen om op de kosten te sturen.

Kanttekeningen

1.1 Met alle ontwikkelingen en de krappe arbeidsmarkt is het hebben van voldoende goede medewerkers een uitdaging.

ODRN heeft een traject voor een Strategische Personeelsplanning (SPP) doorlopen en maakt in 2024 hiervoor een plan van aanpak. In het SPP beschrijft ODRN welke medewerkers ze nodig heeft voor de

toekomst, wie ze in huis heeft en wat er ontbreekt (kennis en vaardigheden). SPP is een driejarig programma dat start in 2025.

1.2 Eerder afgegeven adviezen in de zienswijzen hebben niet allemaal opvolging gekregen.
De AGR heeft een overzicht opgenomen in haar advies van eerder gegeven adviezen en de status daarvan (zie paragraaf 3.1, bijlage 2). De algehele conclusie is dat een deel van de adviezen is overgenomen maar dat een aantal adviezen ook voor dit jaar weer actueel is en nog geen opvolging gekregen van ODRN. Geadviseerd wordt om aandacht te vragen voor de openstaande adviezen.

1.3 Een analyse naar het verloop van de kostprijs ontbreekt.
De kostprijs is de afgelopen jaren flink toegenomen (de omzet neemt toe, maar de gerealiseerde aantallen lijken achter te blijven). De Adviesfunctie heeft eerder geadviseerd om een analyse uit te voeren naar het verloop van de kostprijs van de meest gangbare producten. Het blijkt voor de Adviesfunctie tot op heden niet mogelijk om te achterhalen of en zo ja welke positieve en/of negatieve effecten er van invloed zijn geweest op de kostprijs van de 'standaard' producten. Hierdoor is niet inzichtelijk welk deel zich laat verklaren door efficiency effecten en welk deel herleidbaar is als gevolg van de jaarlijkse indexatie. Dit is relevant in het kader van de legesverordening, maar ook bij het opstellen of wijzigen van beleid (inzicht in kosten-baten en het maken van een afweging daarin). Ook zou eventuele inefficiency zo beter in beeld zijn. Relevante informatie om in tijden van hoge inflatie kosten te kunnen dempen.
In de zienswijze is nogmaals het verzoek opgenomen om deze analyse uit te voeren en de resultaten met de ambtelijke opdrachtgevers te bespreken.

Financiën
Jaarrekening 2023
Het positieve rekeningresultaat van € 99.318 wordt toegevoegd aan de algemene reserve van ODRN. Daarmee zijn nog niet alle financiële risico's afgedekt. Zie hiervoor ook de alinea weerstandsvermogen.

Begrotingswijziging 2024
Voor gemeente Beuningen stijgt de bijdrage met € 71.000 ten opzichte van de primaire begroting ODRN 2024. Het betreft een stijging van € 56.000 voor de milieutaken en € 15.000 voor de BRIKS-taken. Deze financiële consequenties verwerken we in de Perspectiefnota 2024.

Begroting 2025 en meerjarige raming 2026-2028
De bijdrage voor 2025 stijgt voor de gemeente Beuningen naar € 2.387.000. Om deze bijdrage te kunnen voldoen moet het budget in de gemeentelijke begroting worden bijgesteld met € 253.000.
Deze financiële consequenties verwerken we in de Perspectiefnota 2024.

Weerstandsvermogen
De risico's, gecorrigeerd met een dempingsfactor, bedragen gezamenlijk € 1.383.900. ODRN heeft zelf een capaciteit van € 203.495 om deze risico's op te vangen. De adviesfunctie adviseert daarom de gemeenten het verschil op te nemen in de eigen risicoparagraaf. Voor Beuningen is dat een bedrag van € 98.556. Dit bedrag nemen we over in de gemeentelijke begroting 2025 in de risicoparagraaf.

Tijdspad
Na het raadsbesluit van 11 juni 2024 wordt de zienswijze per brief kenbaar gemaakt aan GR ODRN. Het Algemeen Bestuur is verantwoordelijk voor het definitief vaststellen van de jaarrekening en de begroting. De zienswijze moet uiterlijk 28 juni 2024 zijn aangeboden. De vaststelling van de begroting en jaarstukken door het AB is gepland op 11 juli.

Communicatie
We brengen het Algemeen Bestuur van de zienswijze op de hoogte.

Bijlagen

- Bijlage 1 Zienswijzebrief GR ODRN
- Bijlage 2 Adviesrapport AGR jaarstukken 2023 en begroting 2025 GR ODRN
- Bijlage 3 Aanbiedingsbrief GR ODRN Staten en Raden
- Bijlage 4 Jaarstukken 2023 GR ODRN
- Bijlage 5 Begrotingswijziging 2024 GR ODRN
- Bijlage 6 Begroting 2025, inclusief meerjarenraming 2026-2028 GR ODRN
- Bijlage 7 Accountantsverslag 2023 GR ODRN
- Bijlage 8 Brief reactie zienswijzen Kadernota 2024 GR ODRN
- Bijlage 9 Infographic jaarstukken 2023 GR ODRN

Burgemeester en wethouders,

Dyanne Kocken
secretaris

Daphne Bergman
burgemeester